

Tømrer Otto Knudsen, som er en af Peter "Stenkløvers" drenge – bror til Christian "Tømrer", Knud Peter, Thorvald, Martin og så var der Christian's søn Aage – var formand for Nordfynsk Musikforening af 1940, Otterup, og han fortæller om musiklivet på Nordfyn, om håndværkere og landmænd, som søger sammen om den store tonekunstens mestre.

Tidligere havde der været en musiker sammenslutning fra 1919 med HC Hovendal som formand. I 1933 dannede musikerne på Nordfyn en musikforening – Otterup Musikforening. Formålet var at få samarbejdet et orkester i lighed med Fynske Musikantere. Når denne opgave kunne løses skyldes det i første række interesse og personlige ofre. Der to mænd, som særlig gik i spidsen for dannelsen af orkestret, nemlig tømrermester Chr."tømrer" Knudsen (far til kgl Kapelmusicus Aage Knudsen) og Peter "musik" Hansen (far til den dygtige pianistinde Elisabeth "Libbe" Fribo). Fra 1933 ledede Det fynske Musikkonservatoriums direktør Martin Andersen orkestret.

Nordfyns Orkester. 1.række fra venstre: Aage Knudsen, Thorvald Knudsen, Chr."tømrer"Knudsen, Martin Knudsen (bas). 3.række fra venstre: Otto Knudsen, HC Hovendal. Foto ca 1934

Af Frank

Når der bliver orkestertransmission fra stationsbyen

Statsradiofonien stiller mikrofonerne op på Otterup kro, og så vil alle, der stiller ind på København-Kalundborg, høre den dejligste musik, præsteret af medlemmer af "Nordfyns Musikforening". Det er ikke et postulat, men den klare og ramme kendsgerning. Som vi tidligere har fortalt det, er det nemlig lykkedes

Statsradiofonien, som ellers råder over de fineste og dyreste orkestre, til at sætte mikrofonerne op i en lille stationsby, fordi man ved, at det orkester, som denne dag – det bliver engang i marts – skal underholde landets lyttere, er besjælet af musikkens hellige ild, af en hellig og klar overbevisning; det er ikke instrumenternes mestre, som sætter sig på deres plads i orkestret for at spille for hele Danmark. Det er – for størstepartens vedkommende jævne nordfynske håndværkere og landmænd, men de samles om dette ene: **musiken** og de er altså så dygtige, at en koncert af dem transmitteres.

Det er første gang, at mikrofonerne er stillet op i en stationsby til transmission af en stor orkesterkoncert udført af landmænd og håndværkere.

Otto Knudsen, formand Nordfyns Musikforening. Foto 1943

Arrangørerne er Nordfyns Musikforening, hvis formand tømrer **Otto Knudsen** i Otterup er, og vi har bedt tømrreren fortælle lidt om sin egen musikinteresse og om dette store orkester, som alle musikelskere på Nordfyn kender, men som mange andre – ukendte tusinder – nu skal høre og lytte til.

Foreningen er kun 3 år

*"—foreningen er kun 3år", siger formanden, tømrer Otto Knudsen "og jeg har været formand i alle tre år. Vi stiftede foreningen for at kunne dyrke musiken, som vi alle sammen holde af, og det er gået gevaldigt godt".—"De spiller selv?"—"ja, jeg spiller på fløjte. Jeg lærte det i sin tid af **musiker Sand**, der spillede på Odense teater. Jeg har haft interesse for musiken lige fra jeg*

var dreng, og da der var så mange violinspillere herude på Nordfyn, ville jeg have mig et andet instrument, og det blev fløjten. Jeg cyklede ind til **Sand** én gang om ugen i 4 år, og tilsidst havde han lært mig så meget, at jeg kunne spille i teatret, når han selv var optaget. Jeg husker at jeg spillede den gang **Edmund Hansen** var kapelmester".

"—Hvad sagde han til at få en tømrer i orkestret?" —"Det skal jeg sige dem – vi spillede "Bandittenstreiche", og det gik forrygende stærkt. Jeg sad lige nedenfor ham og fløjtede så hurtigt jeg kunne. Så bøjede han sig ned over mig og sagde: --blæs for F---" —" jeg, der kun var 17år dengang blev nervøs **Christian Jensen**, som hørte den hårde bemærkning bebrejdede senere kapelmestren, at han havde været så hårdhændet overfor en 17årig. Nu skal "Bandittenstreiche" gå hurtigt, men der skal være en grænse – vi skal da kunne nå at udføre det".

"—har de spillet ude omkring ellers?"

"—ja i Frankrig!"

"—det var da enestående – var det som solist?"

"—nej" smiler tømreren "men jeg var i Frankrig i 1920 – i Verdun – og her var der et kommunalt orkester. Det fik jeg plads i. Vi spillede en gang om måneden på den store plads i byen, 22 mand i alt, væsentligt håndværkere. Engang var jeg med til en stor militærrevy – det kommunale orkester gik i spidsen for det hele, og så kom alle soldaterne. Generalen – jeg husker ikke hvad han hed – stod på tribunen, som vi defilerede forbi. Senere under paraden holdt han en tale; men jeg havde kun været der nogle få måneder i Frankrig, så jeg fik ikke fat på alt, hvad han sagde".

Otto Knudsen nr 4 fra venstre. Midtfor brødrene Chr. "tømrer" (cello), Thorvald (violin) og Martin Knudsen (bas), samt brorsønnen Aage Knudsen i matrostøj. I baggrunden musikforeningens kor "Lyren". Foto 1934

Den gamle forening var ophørt

"—var der ikke tidligere en forening på Nordfyn?"

*"—jo, der var en, som **Lars Larsen**, Nørre Højrup, havde været formand for; men den gik ind. Jeg syntes imidlertid, at der var klangbund for en musikforening her på Nordfyn, og så fik jeg stiftet den ny forening for 3 år siden. Den første koncert, vi havde herude, blev dirigeret af **Max Skalka**. —det var på Otterup kro — **Svend Harnæs** er os en god støtte — et meget interessant medlem og vi var 15 mand i orkestret. Skalka var meget tilfreds med os. Vi spillede Wienermelodier, mens fru'en sang. Før Skalka kom, havde vi øvet os meget, og vi mente, at vi nu var dygtige nok; men da **Max Skalka** kom, satte han tempoet dobbelt op — sådan skal wiener melodier spilles, sagde han.*

Max og Grethe Skalka, og bag dem Thorvald Knudsen(violin), Chr."tømrer" Knudsen(cello), Martin Knudsen(bas), Aage Knudsen(koncertmester, violin), **Otto Knudsen** til venstre på fløjen. Foto 1940

Ved den næste koncert kom **Niels Simon** som solist og **Ove Peters** dirigerede, og nu ved tredje koncert, den som Statsradiofonien transmitterer, dirigerer **Martin Andersen** og **Carl Nielsen** fra Sønderø bliver solist".

"—hvor stort bliver orkestret?"

"—det bliver på 35 mand, og aldrig har der været så mange musikere i orkestret som nu ved denne lejlighed. Vi vil yde det yderste, for at landets lyttere kan få det bedste indtryk af musiklivet på Nordfyn, så de kan se, at man også kan dyrke musik andre steder end netop i de store byer".

"—hvordan er orkestret sammensat?"

"—en del af de 35 er fra Det fynske Kammerorkester; men resten er herudefra. Vi er 5 brødre, der er med. Der er tømrer **Thorvald Knudsen**, som spiller basun, tømrer **Chr. Knudsen**. Som spiller cello, tømrer **Martin Knudsen**, som spiller violin, murer **Knud P. Knudsen**, som spiller violin og desuden mig selv, som spiller fløjte. Min brodersøn er koncertmester **Aage Knudsen**.

"—det var da en ejendommelig musikalsk familie - har de det fra deres forældre?"

"—nej" siger tømrer Otto Knudsen, "min far er stenhugger og har aldrig spillet, og min mor spiller heller ikke; men begge er de meget interesseret i sang, så det kan være, at det er denne sanginteresse, der er gået i arv til os."

"—De siger, at der også er landmænd i orkestret?"

"—ja, jeg kan nævne **Børge Larsen**, Allesø, der spiller basun, **Herluf Rasmussen**, der spiller janitschar, **Lars Larsen**, Nr. Højrup, som spiller violin, og endelig er der træskoarbejder **Olaf Svensson**, som spiller kornet".

Da Fini var i Otterup

"—Musikinteressen på Nordfyn synes altså at være meget stor; men har de også haft besøg af landskendte kunstnere?"

"—jo, jo" ivrer den energiske formand for Nordfynsk musikforening, "vi mindes de gange, **Fini Henriques** var her. Han blev den første gang kaldt "Fine Henriksen"; det var så svært med dette her Fini Henriques; men vi holdt af ham, og jeg tror han holdt meget af at komme til Otterup. Når han kom, så smed han jakken, og han tryllede på violinen og klaveret, så jubelen ingen ende ville tage. Utallige er de ekstranumre, han har givet. Et talrigt publikum var her altid, når Fini kom, og både de og han morede sig dejligt. Engang spillede han og Martin Andersen på violin sammen - det blev en jublende aften".

"Fini havde en god ven i Kappendrup der var kreaturhandler, og de sad ofte længe på kroen og talte sammen og drak kaffe, og hvad nu ellers Fini kunne lide, og begge var i herligt humør. Da Fini døde, kom vi til at savne ham. Så har vi haft **Peder Møller**, den kongelige koncertmester. Han var mere alvorens mand; men hvor han dog kunne spille".

"—Har de aldrig tænkt over, Otto Knudsen, hvordan det mon kan være, at der dukker disse fynske violindrenge op - som nu f.eks. lille **Carl Nielsen** fra Søndersø?"

"—Jeg har spekuleret på det", siger Otto Knudsen, "og det eneste resultat, jeg kommer til er, at det må ligge i blodet. Hvor er lille **Carl Nielsen** dygtig! Men han har også en god lærer i Martin Andersen - det er vel nok en arbejdskarl!"

Musiken letter på sindet

"—Hjælper musikken Dem nu i det daglige liv?"

Tømrer Otto Knudsen er ikke længe om at svare. Det kommer som en jubel, en fanfare:

"—Det kan De tro", siger han, "vi der holder af musikken, vi har et anderledes godt humør end mange andre. Når det kniber på arbejdspladsen, så lytter vi til tonerne i sindet – det letter. Om aftenen øver vi os – to gange om ugen har vi musikaftner, så de vil forstå at vi hænger i. Vi spiller også til baller, så vi har på repertoireet både klassisk og moderne".

Danseorkestret-fra venstre: Aage Knudsen, Thorvald Knudsen, Olaf Svensson, Rasmus Christiansen, Herluf Rasmussen, Børge Larsen, Martin Knudsen, Holger hansen, Otto Knudsen og Chr."tømrer"Knudsen. Foto 1940

"—spiller De til baller?"

"—ja, vi er alle sammen medlemmer af Orkesterforeningen, og arbejdet med at spille på baller giver en lille ekstrafortjeneste. Aldrig tidligere har der været så mange fester og baller som i de sidste to år, så vi har travlt. Det viser sig at ungdommen søger sammen til adspredelse for at holde humøret oppe".

"—Er De ikke ked af at spille moderne, når de sværger til klassikerne?"

Thorvald Knudsen, Olaf Svensson, **Otto Knudsen**, Knud-Peter Knudsen, Martin Knudsen. Foto, Gerskov bryllup og sølvbryllup, 3.oktober 1943

”—De fleste virkelige musikere vil helst spille klassisk; men det andet skal vi have med for at kunne klare os. På det program, som vi har til transmissionen i marts, vil man få at høre, at de mestre, vi klynger os til, det er klassicismens store tonekunstnere – det er dem, der trods alt holder liv i Nordfyns Musikforening og interesse om Musik herude.

Thorvald Knudsen, Olaf Svensson, Chr.Larsen, Aage Knudsen, Aksel Rasmussen, **Otto Knudsen**, Martin Knudsen.
Foto 1941

Nordfyns Musikforening 10 år senere

Formanden **Otto Knudsen** og gæste dirigent Martin Andersen 1.række lidt til højre for midten. I flæng kan nævnes Chr."tømrer"Knudsen og Martin Knudsen 1.række til venstre. Thorvald Knudsen 3.række til venstre. Teodor og Elisabeth "Libbe" Fribo 3. og 4.række til højre. Foto 10 års jubilæum Nordfyns Musikforening, 1950

---og her **Otto Knudsen** til højre på vej til tømrerarbejdet på en byggeplads i Odense

Nordfyns Privatorkester

Initiativ gruppen: H.C. Hovendal (musiker), August Madsen (landmand, Ørritslev), Knud Maegård (Landmand, Bederslev), Alex Andersen (kunstmaler, Otterup) og O. Krogh (stationsforstander, Otterup)

Gæste dirigent: Martin Andersen, Søhus, Direktør Fyns Musikkonservatorium

Faste dirigenter:

- H.C. Hovendal, musiker (1940)
- Peder Hansen, Emmelev, violinlærer og plantør (1950)

Første violiner:

- August Madsen, landmand, Bederslev senere Ørritslev
- Alex Andersen, kunstmaler, Otterup
- O. Krogh, stationsforstander, Otterup
- Hans Erik Lundgren, musiker, Skeby

Anden violiner:

- Aksel Rasmussen, tømrer, Vellinge
- Poul Pedersen, Kappendrup
- Thorvald Knudsen, tømrer, Kappendrup

Bratsch:

- Østlund, lærer, Otterup

Cello:

- Hansen, pastor, Allesø
- Christian Knudsen, tørmester, Ørritslev

Kontrabas:

- Knud Maegaard, landmand, Fremmelev, Bederslev
- Martin Knudsen, tømrer, Skamby

Trompet:

- Finn Svensson, Otterup
- Herman Jørgensen, Bredstrup

Basun:

- Henry Hansen, plantageejer, Kappendrup

Tværfløjte:

- Otto Knudsen, tømrer, Emmelev

Klaver:

- Gertrud Jensen, Vellinge (1940)
- Elisabeth "Libbe" Fribo (1950)

Ukendt instrument:

- Tove Hovendal
- P. Vig, lærer, Otterup
- Jørgen Hansen, Egense
- Johannes Guldberg
- Carl Møller Larsen, Løkkegravene

- Rasmus Christiansen, Søndersø
- Carl Ebbesen, smedemester, Stensby
- Johannes Kjærrulf, repræsentant, Bredbjerg
- J. Chr. Nielsen, Pårup
- Hans Stenum, Odense
- Haal Jørgensen, Bogense
- Paul C.K. Hansen, Odense
- Gunnar Madsen, landmand, Allesø
- August Madsen, vurderingsmand, Skamby
- Laurits Pedersen, brygger, Haundrup
- Pedersen, Søndersø
- Marius Hansen, landmand, Søndersø
- Svend Harndrup Jensen, lærer, Bogense
- Emil Stevns, Haundrup